

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
W GDAŃSKU

INFORMACJA O WPŁYWIE I SPOSOBIE
ZAŁATWIENIA SKARG WNIESIONYCH
DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
W GDAŃSKU W 2005 ROKU

GDAŃSK - STYCZEŃ - 2006 ROK

Wstęp

Rok 2005 był drugim rokiem działalności sądownictwa administracyjnego w formie organizacyjnej określonej ustawą z dnia 22 lipca 2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269). Reforma sądownictwa administracyjnego skutkowała wskazaniem priorytetowych zadań związanych z istniejącą zaległością w rozpoznaniu spraw. Zwiększenie ilości etatów zarówno osób orzekających, jak stanowisk urzędniczych oraz podjęcie wysiłku sądenia większej ilości spraw na posiedzeniach doprowadziło do istotnej poprawy w tym zakresie, co ilustrują niżej przedstawione zestawienia statystyczne.

Wpływ spraw

W 2005 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wpłynęło 2987 skarg z czego do Wydziału I wpłynęło 1011 skarg, w tym 6 na bezczynność organów, do Wydziału II – 1131 skarg, w tym na bezczynność organów 71, a do Wydziału III – 845 skarg, w tym 27 na bezczynność organów.

Wpływ skarg z uwzględnieniem rodzajów spraw w porównaniu do roku poprzedniego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela nr 1

Wpływ skarg w latach 2004 – 2005 z uwzględnieniem rodzajów spraw:

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	Wpływ w roku	
			2004	2005
1	2	3	4	5
1	601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	307	385
2	602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611	0	1
3	603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	50	35
4	604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	11	20
5	605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	116	121

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	Wpływ w roku	
			2004	2005
6	607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	119	81
7	609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	18	18
8	611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	743	987
9	612	Sprawy geodezji i kartografii	6	13
10	613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	17	29
11	614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	6	25
12	615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	109	282
13	616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	9	5
14	617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	0	1
15	618	Wywłaszczanie i zwrot nieruchomości	20	27
16	619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	80	45
17	620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	35	62
18	621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	83	50
19	624	Powszechny obowiązek obrony kraju	9	13
20	626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	1	7
21	627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	1	1
22	629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	1	1

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	Wpływ w roku	
			2004	2005
23	630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	159	337
24	631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	0	3
25	632	Pomoc społeczna	136	145
26	633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	57	52
27	634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	63	82
28	636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	0	1
29	645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 644 oraz od 646 - 652	29	32
30	647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	0	2
31	648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	9	2
32	653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	2	18
33	638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	20	63
34	639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	78	111
35	640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	2	1
36	641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	15	10
37	642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespolonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	0	11
38	644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	8	12

Postępowanie sądowe

W 2005 roku załatwiono łącznie 5693 skargi, z czego na rozprawach załatwiono 4386 skarg, w tym 30 skarg na bezczynność organu, a na posiedzeniach niejawnych 11307 skarg, w tym 75 skarg na bezczynność organów. Wśród spraw załatwionych na posiedzeniach niejawnych 136 spraw rozpoznano w trybie uproszczonym.

Do rozpatrzenia łącznie pozostało 3445 spraw SA i 39 spraw SAB. Dla porównania w roku 2004 pozostało do rozpatrzenia 6150 spraw SA i 21 spraw SAB.

Tabela 2

Załatwienie skarg na akty i inne czynności w latach 2004 – 2005

Lp.	Rodzaj załatwionej skargi	2004			2005		
		Wpływ	Załatwiono wyrokiem		Wpływ	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono		Ogółem	Uwzględniono
1	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelnych organów	63	747	232	89	59	13
2	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności samorządowych kolegów odwoławczych	579	540	170	627	942	259
3	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej	823	1215	400	767	1488	557
4	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Skarbowych	580	1020	385	770	1238	369
5	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Inspektorów Urzędów Kontroli Skarbowej	3	1	0	2	0	0
6	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Celnich	176	189	83	414	225	123
7	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności innych organów - dotyczy także podmiotów nie będących organami administracyjnymi	bd	bd	bd	81	67	27

W porównaniu z rokiem 2004 instytucja postępowania uproszczonego była w opisywanym okresie wykorzystywana w znacznie większym zakresie.

Wydziały	I	II	III
na wniosek skarżącego lub organu	34	96	55
z urzędu	0	29	0
ilość spraw zakończonych wyrokiem	7	86	19
ilość spraw skierowanych na rozprawę	6	26	27

Tabela nr 3 przedstawia załatwienia spraw w postępowaniu mediacyjnym w porównaniu do roku poprzedniego

Tabela 3

Załatwienia spraw w postępowaniu mediacyjnym w latach 2004-2005

Lp.	Rodzaj sprawy	Sprawy, w których wszczęto postępowanie mediacyjne		Sprawy załatwione w postępowaniu mediacyjnym	
		2004	2005	2004	2005
1.	Ogółem WSA	10	5	0	0
2.	SA	9	0	0	0
3.	SAB	1	0	0	0

Stan zatrudnienia

W porównaniu z rokiem 2004 stan zatrudnienia uległ zwiększeniu. Wzrosła ilość etatów we wszystkich kategoriach zatrudnienia, co ilustruje zestawienie porównawcze:

Lp.		Stan zatrudnienia na 31.12.2004	Stan zatrudnienia na 31.12.2005
1.	Urzędnicy w tym asystenci sędziego	51 osób 7 osób	60 osób 14 osób
2.	Obsługa	8 osób	9 osób
3.	Referendarze	3 osoby	5 osób
4.	Sędziowie WSA	7 osób	13 osób
5.	Sędziowie NSA	18 osób	18 osób
6.	Asesorzy	2 osoby	2 osoby

Budynki

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku dysponuje majątkiem, w którego skład wchodzi:

- a. nieruchomości położone w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 16/17, stanowiące własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 229 o pow. 2639 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 2098,60 m²; oraz działki nr 228/1 i nr 228/2 o pow. 2039 m² zabudowane budynkiem biurowym o pow. użytkowej 1606,90 m²;
- b. nieruchomość położona w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 21, stanowiąca własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr. 220, o powierzchni 2470 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 714 m², (+ garaż 45 m²),

Sprzęt komputerowy

Zadania związane z reformą sądownictwa administracyjnego wymagały kolejnych nakładów umożliwiających utworzenie nowoczesnych stanowisk pracy. Zakupy dokonane w 2005 roku obejmują m.in.:

komputery stacjonarne	3 szt.
notebook	5 szt.
drukarki	16 szt.
skanery	6 szt.
monitory LCD 17"	15 szt.
zasilacze awaryjne UPS	4 szt.
pamięć typu „Pendrive”	35 szt.
kserokopiarki	7 szt.
telefaksy	2 szt.

Wydział Informacji Sądowej

Porównanie obciążenia Wydziału Informacji Sądowej w latach 2004-2005 ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.		2004	2005
1.	Wnioski o udzielenie informacji	326	561
2.	Udostępnienie akt interesantom	890	1742
3.	Wnioski o udostępnienie informacji publicznej	1	41
4.	Skargi i wnioski	69	29
5.	Tezy	5	16
6.	Zamówienia biblioteczne	74	80
7.	Praktyki studenckie	-	10
8.	Przygotowywanie orzeczenia do publikacji w czasopiśmie	-	41
9.	Orzeczenia przesyłane w ramach współpracy z innymi sądami	42	57

Kwalifikacje orzeczeń do publikacji

W 2005r. Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządził zakwalifikowanie do publikacji w odpowiednim zbiorze 15 orzeczeń:

- 4 z Wydziału I: I SA/Gd 663/01, I SA/Gd 910/01, I SA/Gd 477/04, I SA/Gd 2051/01
4 z Wydziału II: II SA/Gd 102/02, II SA/Gd 747/02, II SA/Gd 188/05, II SA/Gd 863/02
7 z wydziału III: 3 II SA/Gd 1019/00, 3 II SA/Gd 3218/02, 3 I SA/Gd 522/01,
3 II SA/Gd 771/02, 3 II SA/Gd 947/03, 3 II SA/Gd 1826/03,
3 II SA/Gd 1646/03.

Szkolenia

1/ w seminarium podyplomowym z prawa europejskiego udział biorą:

sędzia NSA Zdzisław Kostka
sędzia NSA Jacek Hyla
sędzia NSA Anna Orłowska
sędzia WSA Arkadiusz Despot-Mładanowicz
asesor Katarzyna Krzysztofowicz

2/ w dniu 4 kwietnia 2005r. Pan Prezes Stanisław Nowakowski brał udział w konferencji organizowanej przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w miejscowości Rowy,

- 3/ w dniu 28 kwietnia 2005r. Pan Prezes Stanisław Nowakowski brał udział w seminarium organizowanym w Ciechocinku przez Izbę Skarbową w Bydgoszczy
- 4/ w dniach 27-29 kwietnia 2005r. Dyrektor Andrzej Kospał Pawłowski i Główna Księgowa Genowefa Wnęk, brali udział w naradzie organizowanej w Ciechocinku przez WSA Bydgoszcz,
- 5/ w dniach 6 – 8 czerwca 2005r. odbyła się konferencja szkoleniowa dla sędziów i asesorów w Suchej k/Koronowa, w której udział wzięło 15 sędziów tut. Sądu,
- 6/ w dniach 26 – 28 września 2005r. w Krasnobrodzie odbyło się szkolenie dla sędziów, w którym uczestniczył Pan Prezes Stanisław Nowakowski
- 7/ w dniach 28.09 – 01.10.2005r. odbyło się szkolenie w Zespole Pałacowym Ossolińskich w miejscowości Sterdyń, w którym udział wzięła sędzia NSA Joanna Zdzienicka – Wiśniewska.
- 8/ w dniach 26 – 28 października 2005r. odbyła się narada prezesów WSA w Kielcach
- 9/ w dniach 28 – 29 października 2005r. w Warszawie przeprowadzone zostało szkolenie w zakresie funkcjonowania systemu OSO. W szkoleniu udział wzięli: Joanna Klawikowska, Jolanta Stankiewicz. Edyta Oryńczak i Maciej Dembski
- 10/ w dniach 1 – 2 grudnia 2005r. w Warszawie przeprowadzono szkolenie z zakresu „Informatycznego systemu obsługi budżetu państwa „Trezor”, w którym udział wzięli” Katarzyna Drewek Gula i Dominik Liwach,
- 11/ w dniu 6 grudnia 2005r. w Warszawie odbyły się uroczystości XXV-lecia NSA, w których wzięło udział 8 sędziów NSA i dyrektor Sądu.
- 12/ w dniu 13 grudnia 2005r. odbyło się szkolenie z zakresu pełnienia funkcji administratora systemów oraz inspektora bezpieczeństwa teleinformatycznego, na który oddelegowany został Maciej Dembski

Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego (art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2005 r. Wojewódzki Sad Administracyjny w Gdańsku w sprawie II SA/Gd 1031/02 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

„Czy przepisy art. 27 ust. 1, 2, 3, ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 414 ze zm.) są zgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie w jakim uniemożliwiają nabycie prawa do zasiłku stałego osobie zdolnej do pracy, lecz nie pozostającej w zatrudnieniu ze względu na konieczność sprawowania opieki o jakiej mowa w art. 27 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, nad innym niż jej dziecko niepełnosprawnym, pełnoletnim członkiem rodziny, wobec którego osobę tę obciąża obowiązek alimentacyjny?”

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2005 r. Wojewódzki Sad Administracyjny w Gdańsku w sprawie sygn. akt III SA/Gd 5/05 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

„1. Czy art. 130a ust. 10 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. Nr 108 z 2005r. poz. 908 z późn. zmianami) jest zgodny z art. 64 ust. 1 i 3, art. 21 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 46 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?

Czy art. 130a ust. 11 pkt 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. Nr 108 z 2005r. poz. 908 z późn. zmianami) jest zgodny z art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?

Czy §8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 sierpnia 2002 r. w sprawie usuwania pojazdów (Dz.U. nr 134 poz. 1133 z późn. zmianami) jest zgodny z art. 130a ust. 11 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. Nr 108 z 2005r. poz. 908 z późn. zmianami) oraz z art. 92 ust. 1 i art. 46 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?”

Wybrane orzeczenia wydane w WSA w Gdańsku w 2005 roku

I. Problemy proceduralne

1. Kodeks postępowania administracyjnego

W sprawie sygn. akt **III SA/Gd 363/04** Sąd przychylił się do stanowiska, że w postępowaniu z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, prowadzonym na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. wyłączeniu podlega także pracownik organu administracji (lub członek organu kolegialnego) biorący udział w wydaniu decyzji po raz pierwszy.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. stanowi bowiem zwykły środek zaskarżenia, różniący się od odwołania jedynie brakiem cechy dewolutywności – z reguły (choć nie zawsze) z powodów faktycznych – a mianowicie z powodu braku w strukturze organów administracji organów wyższego stopnia nad organem właściwym do rozpatrzenia sprawy po raz pierwszy.

Przepisy procedury administracyjnej dotyczące wyłączenia od rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym pracownika (lub członka organu kolegialnego) wydającego decyzje w I instancji odgrywają istotną rolę i mają na celu zapewnienie stronom gwarancji obiektywizmu i bezstronności przy ponownym rozpoznaniu sprawy przez organ odwoławczy (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2005r. sygn. akt P 8/03 publ. OTK-A 2005/3/20). Gwarancje te powinny być zapewnione w najwyższym możliwym do osiągnięcia stopniu także i stronie postępowania prowadzonego ponownie przez ten sam organ wskutek złożenia wniosku opartego na art. 127 § 3 k.p.a.

W wyroku z dnia 5 października 2005r. wydanym w sprawie **III SA/Gd 43/05** Sąd wskazał, że z treści art. 217 k.p.a. wynika, iż w uproszczonym postępowaniu, jakim jest postępowanie o wydanie zaświadczenia, stroną jest wyłącznie podmiot domagający się jego wydania. Konsekwencją tego rozwiązania jest regulacja art. 219 k.p.a., w myśl której odmowa wydania zaświadczenia o treści żądanej przez osobę ubiegającą się o nie następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Z treści niniejszego przepisu natomiast wypływa wniosek, iż zażalenie w trybie art. 219 k.p.a. może wnieść tylko osoba, która wniosła żądanie o wydanie zaświadczenia. Inna osoba zainteresowana w jakikolwiek sposób wydaniem zaświadczenia nie może szukać ochrony w art. 219 k.p.a. Jeśli

legitymowana jest do uzyskania zaświadczenia, swój interes może zaspokoić składając własny wniosek o jego wydanie (art. 217 § 1 k.p.a.) – zob. wyrok NSA z dnia 19.04.2000 r. – II SA/Gd 433/98 (OSP 2001/6/84). Dlatego też niedopuszczalne jest wniesienie zażalenia na postanowienie odmawiające wydania zaświadczenia przez osobę, która nie składała wniosku o jego wydanie. Rozpoznanie takiego zażalenia pozbawiłoby osobę zainteresowaną wydaniem zaświadczenia praktycznie możliwości złożenia własnego wniosku o wydanie zaświadczenia.

2. Ordynacja podatkowa

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 2423/01** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 79 § 2 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym w roku 2001 podatnik może złożyć wniosek o stwierdzenie nadpłaty m.in. wtedy, gdy w zeznaniu rocznym w podatku dochodowym od osób fizycznych wykazał zobowiązanie podatkowe nienależne lub w wysokości wyższej od należnej i wpłacił zadeklarowany podatek albo wykazał kwotę nadpłaty w wysokości większej od należnej. Podstawą złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty jest zatem przekonanie wnioskodawcy o istnieniu nadpłaty podatku. Jedyną przesłanką decydującą o dopuszczalności wniosku jest złożenie go w terminie zakreślonym art. 80 ww. ustawy. Z materiału dowodowego bezspornie wynika, iż w przedmiotowej sprawie obie przesłanki zostały spełnione, w związku z faktem wystąpienia ze stosownym wnioskiem w dacie 30 kwietnia 2001r., przy jednoczesnym złożeniu korekty zeznania podatkowego za 1997r. Podkreślenia wymaga, iż na etapie wstępnego badania wniosku, organ nie jest uprawniony do oceny jego zasadności. Tym samym, jeżeli złożony wniosek spełnia wymogi formalne nie jest dopuszczalne odstępianie od jego merytorycznego rozpoznania.

Nie można zgodzić się z zawartym w zaskarżonej decyzji stanowiskiem, iż wniosek o stwierdzenie nadpłaty staje się bezprzedmiotowy w chwili wydania przez organ pierwszej instancji decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego w określonym podatku za tożsamy okres rozliczeniowy. W ocenie Sądu wniosek taki może bowiem być złożony przez podatnika aż do czasu ukończenia wszczętego z urzędu postępowania podatkowego.

W sprawie sygn. akt **III SA/Gd 380/05** wydany został w dniu 21 grudnia 2005r. wyrok, w uzasadnieniu którego wskazano, że zakwalifikowanie określonego terminu

do terminu materialnego lub terminu procesowego powinno być oparte na kryterium zamieszczenia normy prawnej wyznaczającej termin w ustawie materialnej czy ustawie procesowej. Ordynacja podatkowa zawiera zarówno regulację materialnoprawną jak i procesową a zatem o zakwalifikowaniu normy prawnej ustanawiającej termin przesądzać może tylko przedmiot regulacji a zatem czy dotyczy terminu kształtowania praw lub obowiązków, czy terminu dokonania czynności w toku postępowania /por. wyrok NSA zdn.24.11.1994r. sygn. akt SA/Ka 1230/94/. Terminy materialne wiążą zarówno organy celne jak i strony postępowania. Naruszenie przez organ przepisów regulujących terminy materialne jest rażącym naruszeniem prawa. Upływ terminu materialnego dla strony powoduje bądź jej ochronę przed nałożeniem na nią obowiązku bądź ograniczenie możliwości dochodzenia praw.

Ordynacja podatkowa uregulowała sposób obliczania terminów, niedopuszczalne jest zatem stosowanie innych sposobów, aniżeli wskazanych w art. 12. Wydzielenie regulacji sposobu obliczania terminu z regulacji zawartej w Dziale IV "postępowanie podatkowe" powoduje, że unormowany sposób obliczania terminu ma zastosowanie zarówno do terminów materialnych jak i procesowych.

Zdaniem Sądu nie budzi wątpliwości, że termin określony w § 5 art.65 Kodeksu celnego do wydania decyzji o której mowa w § 4 tego przepisu jest terminem materialnym.

3. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

W sprawie sygn. akt **II SA/Gd 102/02** Sąd wskazał, że podstawą działalności organów władzy publicznej mogą być wyłącznie przepisy prawa (art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 6 k.p.a.). Z tego względu jako podstawę uprawnienia organu władzy publicznej do wydania decyzji należy wykluczyć załącznik do uchwały Zarządu PFRON nr 347/99.

Przepisem prawa powszechnie obowiązującego, zawierającego podstawę działania organów władzy publicznej w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym w likwidowaniu barier w komunikowaniu się jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. nr 123, poz. 776 ze zm.). Jednakże również ta ustawa nie zawiera przepisów, które mogłyby stanowić podstawę do wydania decyzji administracyjnej w tych sprawach.

Wskazane przepisy art. 35a pkt 2, 47 ust. 1 pkt 1 ustawy są niewątpliwie podstawą działania organów władzy publicznej w zakresie administrowania środkami publicznymi przeznaczonymi na określony cel, a więc podstawą podejmowania innych niż decyzja administracyjna aktów i czynności z zakresu administracji publicznej. Działania te są przy tym ukierunkowane na zapewnienie określonej generalnie grupie ludzi (osobom niepełnosprawnym) różnorodnych świadczeń, nie ujętych przez ustawodawcę w formie zamkniętej listy (art. 9 ust. 2 pkt 3 i art. 10 ust. 1 ustawy), zmierzających do ich rehabilitacji społecznej. Można zatem stwierdzić, że są to akty i czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. nr 153, poz. 1270 ze zm.) oraz akty i czynności, o których była mowa w nieobowiązującym obecnie, ale obowiązującym w chwili podjęcia zaskarżonego postanowienia, art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. nr 74, poz. 368 ze zm.).

W sprawie **II SAB/Gd 49/04** skarżący wniósł skargę na bezczynność Starosty Kartuskiego, który mimo upływu ponad czterech miesięcy nie załatwił jego wniosku o sprzedaż mieszkania złożonego stosownie do treści art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz.U. nr 4 z 2001 r., poz. 24 ze zm.).

Wniosek Starosty Kartuskiego o odrzucenie skargi Sąd uznał za zasadny. Skarga na bezczynność organu administracji publicznej przysługuje wówczas, gdy bezczynność ta dotyczy przypadków określonych w art. 3 § 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (art. 3 § 2 pkt 8 powołanej ustawy). W powołanym art. 3 § 2 pkt 1-4 wymienione są decyzje administracyjne, postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, na które służy zażalenie albo kończące postępowanie, a także postanowienia rozstrzygające sprawę co do istoty, postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie oraz inne niż wcześniej określone akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa. Z tego wynika, że skarga na bezczynność organu administracji publicznej nie jest dopuszczalna, gdy organ

administracji nie ma obowiązku podjąć jednego ze wskazanych aktów lub czynności. Wobec tego należy rozstrzygnąć, czy organ, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania (...), załatwiając wniosek o nabycie mieszkania ma obowiązek podjąć jeden z aktów wymienionych w art. 3 § 2 pkt 1-4 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi lub podjąć czynność wymienioną w art. 3 § 2 pkt 4 tego prawa.

Powołany art. 10 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania (...) mówi o zbyciu mieszkania po określonej cenie. W ten sposób ustawodawca nawiązał do sprzedaży, czyli do cywilnoprawnej, a nie administracyjnoprawnej metody kształtowania stosunków prawnych. Pozostaje to w zgodzie z charakterem całej ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r., która dotyczy sprzedawania mieszkań. Jednocześnie żadne sformułowanie tego przepisu, ani żadnego innego w tej ustawie, nie przemawia za tym, aby przeniesienie własności mieszkania miało nastąpić w formie decyzji administracyjnej albo postanowienia. Z art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. wynika jedynie, że organ reprezentujący Skarb Państwa wydaje decyzję o wygaśnięciu trwałego zarządu. Decyzję taką wydaje się jednak tylko wtedy, gdy mieszkanie ma być sprzedane. Wydaje się ją dlatego, że niedopuszczalna była by (sprzeczna z art. 10 ust. 1 i art. 43 ust. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami - Dz.U. nr 46 z 2000 r., poz. 543 ze zm. - które zakładają istnienie trwałego zarządu jedynie na nieruchomościach Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego) sprzedaż mieszkania przed wygaśnięciem trwałego zarządu. Decyzja ta nie jest zatem formą załatwienia sprawy zbycia mieszkania. Jest to konieczna czynność, w razie gdy organ reprezentujący Skarb Państwa, uwzględniając wniosek, zgodzi się zbyć mieszkanie.

II. Sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych

1. Podatek dochodowy od osób prawnych

W sprawie I SA/Gd 1448/01 Sąd wyraził pogląd, że potrącenie kosztów w innym momencie niż zostały one poniesione powinno mieć miejsce, gdy istnieje jednoznaczne, bezpośrednie powiązanie kosztów z osiągnięciem przychodów. Jeżeli takiego powiązania nie można stanowczo określić, wówczas koszty powinny być potrącone w roku ich poniesienia.

W sprawie **I SA/Gd 2411/01** Sąd wskazując art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993r. Nr 106, poz. 482 ze zm.) stwierdził, że ponieważ ustawodawca nie sprecyzował dla potrzeb tego podatku jakie świadczenia mogą być uznane za nieodpłatne, to przede wszystkim pojęcie to jako związane ze stosunkami prawnymi o charakterze zobowiązaniowym musi być rozumiane szeroko jako każde świadczenie, z którym nie jest związana jakakolwiek zapłata w formie pieniężnej lub innym świadczeniu ekwiwalentnym.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 663/01** Sąd wyraził pogląd, że należy przychód w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000r. Nr 54, poz. 654 ze zm.) nie występuje w przypadku wyłudzenia towaru od podatnika.

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 898/02** Sąd powołując przepis art. 6 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1993r. Nr 90, poz. 416 ze zm.) stwierdził, że z istoty pojęcia „osoba samotnie wychowująca dzieci” należy wyprowadzić taki stan, w którym nie wystąpi konkurencja dwojga osób (czy to rodziców czy opiekunów prawnych), ponieważ za prawnie niedopuszczalną należałoby uznać sytuację, w której z tego samego stanu faktycznego dwie osoby wysnują wniosek, że są osobami samotnie wychowującymi dzieci. Używając określeń „rodzic albo opiekun prawny” ustawodawca przesądził, że możliwość wspólnego rozliczenia dochodów z małoletnim dzieckiem przysługuje tylko jednemu z rodziców. Przy czym podkreślić należy, że ustawodawca nie pozostawił wyboru rodzicom dziecka, który z nich skorzystać będzie mógł z preferencyjnej formy opodatkowania. Prawo do opodatkowania w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci zdeterminowane jest okolicznością faktycznego sprawowania opieki nad dzieckiem przez jednego z rodziców.

Wychowanie dziecka nie sprowadza się do jego „utrzymywania”, ale obejmuje ogół czynności zmierzających do należytego ukształtowania człowieka w sferze duchowej i psychicznej oraz zapewnienia mu materialnych podstaw rozwoju. Użycie określenia „osoba samotnie wychowująca dzieci” oznacza zatem, że intencją ustawodawcy było

przyznanie prawa do wspólnego rozliczenia dochodów z małoletnim dzieckiem, a nie tylko wypełnia swoje obowiązki alimentacyjne wobec dziecka.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 1045/02** Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 23 § 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) organ podatkowy określa podstawę opodatkowania w drodze oszacowania, jeżeli brak jest danych niezbędnych do jej określenia, a także gdy dane wynikające z ksiąg podatkowych nie pozwalają na określenie podstawy opodatkowania, przy czym organ podatkowy odstąpi od określenia podstawy opodatkowania w drodze oszacowania, jeżeli dane wynikające z ksiąg podatkowych, uzupełnione dowodami uzyskanymi w toku postępowania, pozwalają na określenie podstawy opodatkowania.

Organy dokonały porównań kosztów poniesionych w 1993 i 1994 r. na uzyskanie tych samych usług i towarów w oparciu o umowy o pracę, umowy zlecenia i o dzieło z kosztami zakupu tych usług i towarów w 1995 r. od podmiotów prowadzących samodzielną, działalność gospodarczą.

Takie proste porównanie nie może być podstawą decyzji. Nie można porównywać kosztów wytworzenia np. elementów stolarskich przez pracownika z kosztami zakupu tych elementów od podmiotu gospodarczego. Oczywiście jest, że podmiot gospodarczy musi sam ponosić koszty materiałów, opłacać ZUS, ew. ubezpieczenie majątkowe (zakład stolarski) koszty energii, zaopatrzenia, podatków (np. od nieruchomości) itd. Pominięcie kalkulacji tych kosztów ponoszonych przez podmiot gospodarczy przy braku porównania cen rynkowych, poddaje w wątpliwość wyliczenia organów. Przede wszystkim jednak wypada zauważyć, że organy podatkowe nie mogą ingerować w swobodę obrotu gospodarczego. Skoro dwa niezależne podmioty ustalają cenę, to zwiększony koszt kupującego stanowi przecież zwiększenie dochodu sprzedającego. Opodatkowany jest też obrót towarem. Tym samym co do zasady Skarb Państwa odnosi korzyść na takich działaniach. Niewyobrażalne jest, aby organ podatkowy dowolnie ustalał, jakie ceny mają obowiązywać w stosunkach handlowych.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 740/02** wskazano, że dochód z obrotu wierzytelnościami stanowi źródło przychodu o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 cyt/w. Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Ustawa ta (w odróżnieniu od innych źródeł przychodu –

art. 34 i art. 25) nie określa zasad ustalania dochodu z praw majątkowych, co czyni koniecznym odwołanie się do ogólnej definicji dochodu – sprecyzowanej w art. 9 ust. 2 cyt/w ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 2 cyt/w ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym w badanym roku podatkowym – dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 24 i 25 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym (...).

Odnosząc powyższą definicję dochodu na grunt rozpoznawanej sprawy w pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż organy podatkowe aby ustalić dochód ze źródła przychodu jakim było prawo majątkowe prawidłowo analizowały każdą cesję wierzytelności aby ustalić czy z tytułu danej konkretnej cesji był przychód i czy zapłacono za nią cedentowi uzgodnioną cenę nabycia.

Z uwagi na specyficzne źródło przychodu jakim są prawa majątkowe żądanie skargi, aby globalnie rozliczyć zarówno przychód jak i wszystkie koszty poniesione w 1998 r. na nabycie wierzytelności – a zatem również tych, które w tymże roku podatkowym nie przyniosły przychodu w świetle powyższego nie znajduje uzasadnienia prawnego. Wypada w tym miejscu zwrócić uwagę, iż wydatkowaną w 1998 r. kwotę 409.964,68 zł na nabycie wierzytelności, które nie przyniosły przychodu w tymże roku podatkowym spółka cywilna również (zresztą prawidłowo) nie zaliczyła do kosztów uzyskania przychodu badanego roku podatkowego, skoro nie było przychodu z tych konkretnych praw majątkowych.

W wyroku wydanym w sprawie **I SA/Gd 1426/01** Sąd wskazał, że z art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w brzmieniu obowiązującym w 1996r. wynika, że aby można było uznać określony wydatek za koszt uzyskania przychodu, muszą być spełnione łącznie dwa warunki: celem poniesienia wydatku powinno być osiągnięcie przychodów i wydatek taki nie może znajdować się na liście zawartej w art. 23 ustawy, stanowiącej katalog wydatków i odpisów, które nie mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów. Wśród wydatków wprost wyłączonych z kategorii kosztów uzyskania przychodów możemy, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy wyróżnić wydatki poniesione na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, czyli wydatki inwestycyjne. Jednocześnie

podkreślenia wymaga, że aby dany wydatek mógł być uznany za koszt uzyskania przychodu, musi zostać on faktycznie poniesiony. Za koszty poniesione uważa się natomiast tylko te wydatki, które zostały udokumentowane i zaewidencjonowane przepisanej prawem formie.

W ocenie Sądu z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zakwestionowane wydatki dotyczące robót budowlanych nie miały charakteru wydatków remontowych, lecz wydatków inwestycyjnych, gdyż skoro objęty robotami budowlanymi warsztat, niezależnie od rozpoczęcia w nim od 1 stycznia 1996r. prowadzenia działalności gospodarczej, nie był wciąż w pełni kompletny i zdalny do użytku, nie mógł być przedmiotem remontu. Remonty zmierzają do podtrzymania czy odtworzenia środka trwałego, natomiast inwestycje do podjęcia czy rozszerzenia działalności w drodze wytworzenia środka trwałego, jego ulepszenia czy przebudowy powodującej istotną zmianę cech użytkowych.

W sprawie **I SA/Gd 343/02** skarżąca wystąpiła z żądaniem zwolnienia jej z obowiązku zapłaty zaliczki na podatek dochodowy w miesiącu wrześniu 2001r. z tytułu sprzedaży papierów wartościowych.

Istota sporu sprowadza się więc wyłącznie do rozstrzygnięcia, czy przedmiotowe żądanie, na gruncie obowiązującego w chwili wystąpienia z obejmującym je wnioskiem stanu prawnego, winno zostać merytorycznie rozpatrzone przez organ podatkowy.

Zgodnie z art. 22 § 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązującym w 2001 roku jedynym podmiotem legitymowanym do wystąpienia z wnioskiem i do jednoczesnego wykazania w nim okoliczności przemawiających za zastosowaniem zwolnienia był tylko i wyłącznie podatnik. Podkreślenia jednakże wymaga, iż literalne brzmienie przepisu wskazuje, iż mógł on wystąpić jedynie z żądaniem zwolnienia płatnika z obowiązku pobrania zaliczki, czego w żadnym wypadku nie można utożsamiać, jak chce strona skarżąca, z żądaniem zwolnienia z zapłaty zaliczki samego podatnika. Odnosząc się do zasad wykładni przepisów prawa podatkowego wskazać bowiem należy, iż ze swej istoty sam ich charakter determinuje konieczność ścisłej ich interpretacji, a celowi ustalenia prawidłowego znaczenia normy prawnej służy w pierwszej kolejności wykładnia gramatyczna. Literalnym znaczeniem określonego pojęcia jest swoiste znaczenie nadane mu przez ustawodawcę, częstokrotnie

niepokrywające się ze znaczeniem potocznym, a więc codziennym, standardowym i przeciętnym rozumieniem danego wyrazu. Na gruncie rozpatrywanej sprawy wskazać należy, iż takim właśnie specyficznym dla prawa podatkowego terminem jest pojęcie „płatnika”, na co wyraźnie wskazuje sam ustawodawca w art. 8 ordynacji podatkowej jednoznacznie zakreślającym możliwe rozumienie omawianego terminu. Zgodnie z ww. przepisem płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej o ile tylko z mocy przepisów prawa podatkowego zastała ona zobowiązana do obliczania kwoty podatku, pobrania jej od podatnika i wpłacenia jej we właściwym terminie organowi podatkowemu. Tym samym niezależnie od przekonania strony skarżącej nie jest płatnikiem samodzielnie obliczający i uiszczający kwotę zobowiązania podatnik.

W sprawie **I SA/Gd 2051/01** Sąd stwierdził, że w przypadku prowadzenia przez osoby fizyczne działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej odpisem amortyzacyjnym podlegają tylko te środki trwałe, które wchodzi w skład majątku spółki (wspólnego majątku wspólników tej spółki). W myśl unormowań zawartych w art. 861-863 Kodeksu cywilnego spółka cywilna posiada majątek (majątek wspólny wspólników na zasadach współwłasności łącznej) odrębny od, nie wchodzących w jego skład, majątków poszczególnych wspólników.

Wspólność majątku wspólników spółki cywilnej ma charakter współwłasności łącznej (jest tzw. wspólnością do niepodzielnej ręki), a nie wspólności w częściach ułamkowych. Współwłasność łączna charakteryzuje się tym, iż wynika ze szczególnego stosunku prawnego o charakterze osobistym (stosunku spółki cywilnej), który łączy wspólników spółki cywilnej. Współwłasność łączna nie stanowi samodzielnego stosunku prawnego, lecz jest konsekwencją stosunku spółki. Cechą konstytutywną istniejącej między wspólnikami wspólności łącznej jest jej bezudziałowy charakter, co oznacza, że każdemu wspólnikowi przysługują równe prawa do całego majątku. Łączny charakter wspólności wyraża się w tym, iż w czasie trwania spółki wspólnicy mogą korzystać ze wspólnego majątku jedynie razem (łącznie) dla realizacji wspólnego, określonego umową spółki celu gospodarczego. Współwłasność łączna oznacza niepodzielność majątku oraz brak określenia wysokości udziałów przysługujących poszczególnym wspólnikom.

Za środki trwałe „stanowiące własność lub współwłasność podatników”, o których mowa w powołanym powyżej rozporządzeniu Ministra Finansów, należy rozumieć jedynie środki trwałe stanowiące wspólny majątek wspólników spółki cywilnej, czyli majątek spółki.

Sąd wypowiedział się również w kwestii bezpodstawności zarzutu wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów kwoty wynikającej ze sposobu ewidencjonowania w księgach transakcji sprzedaży komisowej.

Strona skarżąca jednakowo co do zasady ewidencjonowała zarówno zakupy towarów do dalszej odprzedaży, jak i wartość towarów będących przedmiotem umów komisji.

Tymczasem w przypadku umowy komisji (art. 765 i nast. Kodeksu cywilnego) własność rzeczy przechodzi z komitenta na osobę trzecią, a nie z komitenta na komisanta.

Rozliczenie transakcji komisowych w taki sposób, że koszt uzyskania przychodów stanowiła różnica pomiędzy wartością towarów przyjętych od producentów a kwotą uzyskaną za ten towar od nabywców (ta ostatnia była zawsze niższa o prowizję komisanta a często jeszcze o dopłaty komisanta w przypadku sprzedaży towaru poniżej ceny umówionej z komitentem) prowadziło każdorazowo do powstania kosztów uzyskania przychodów równych lub wyższych od przychodu z danej operacji.

W przypadku przychodów komisanta nie może stanowić kosztu uzyskania prowizji saldo pomiędzy wartością towarów przyjętych od komisanta a ceną sprzedaży tych towarów w wykonaniu umowy komisji.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie sygn. akt **I SA/Gd 910/01** Sąd stwierdził, że organy nie mogły odwołać się do ogólnej koncepcji „obejścia prawa podatkowego”. Mogły natomiast podjąć próbę podważenia skuteczności prawnopodatkowej spornych rent na płaszczyźnie art. 83 k.c., do której to konstrukcji częściowo nawiązuje też art. 24 b § 2 Ordynacji podatkowej.

3. Podatek od towarów i usług

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 719/02** Sąd stwierdził, że spór w sprawie sprowadził się w swej istocie do udzielenia odpowiedzi, czy otrzymywane przez skarżącą premie pieniężne od jej kontrahentów – hurtowni farmaceutycznych w związku z wywiązywaniem się z zawartych umów handlowych (szybki termin płatności, określona ilość zakupów) pozostają w związku z rozliczeniem podatku od towarów i usług.

Na gruncie ustawy z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym premia pieniężna nie stanowi towaru, a w konsekwencji czynności prawne mające za przedmiot jej wypłatę nie są objęte zakresem przedmiotowym tej ustawy i nie powodują obowiązku podatkowego w podatku od towarów i usług.

Wypłata premii pieniężnej wbrew stanowisku organów podatkowych nie powodowała zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów w działalności prowadzonej przez skarżącą w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Premia ta stanowiła dla skarżącej przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem od osób fizycznych. Wypłata premii nie wiązała się w żaden sposób ze zmianą ceny sprzedanych środków farmaceutycznych, lecz stanowiła w swej istocie formę dzielenia się z kupującym (tu skarżącą) wypracowanym przy jego udziale zyskiem.

Zmniejszenie podatku naliczonego u kupującego na skutek wypłaty premii dokonanej na podstawie noty księgowej, a nie faktury korygującej prowadziłyby nadto do sytuacji, w której podatnik, wbrew fundamentalnej zasadzie potraćalności podatku naliczonego nie mógłby obniżyć podatku należnego o podatek wcześniej zadeklarowany i uiszczony przez sprzedającego.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 2218/01** Sąd, powołując art. 19 ust. 3 a ustawy o podatku od towarów i usług wskazał, że otrzymanie towaru nie musi jednak wiązać się z faktycznym posiadaniem towaru przez nabywcę. Wystarczającą okolicznością umożliwiającą nabywcy obniżenie kwoty podatku należnego jest umożliwienie realizacji prawa do dysponowania towarem przez nabywcę. Chodzi o stan, w którym sprzedawca stawia towar do dyspozycji nabywcy, a ten akceptuje przejście na siebie ryzyka przypadkowej utraty towaru i prawa do zadysponowania towarem. Nabywca może zlecić sprzedającemu przechowywanie towaru w jego magazynie lub – jak miało to miejsce w niniejszej sprawie – zlecić sprzedającemu przekazanie towaru do innego podmiotu

(leasingobiorca, dalszy kupujący). W takim przypadku kupujący (skarżący) nie będzie w żadnym momencie w fizycznym posiadaniu towaru. Pomimo tego należy uznać, że kupujący „otrzymał towar” w rozumieniu przepisu art. 19 ust. 3a ustawy o VAT.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 42/02** Sąd zwrócił uwagę, że prawodawca przewidział możliwość wystawiania przed powstaniem obowiązku podatkowego faktur dokumentujących czynności opodatkowane podatkiem (konkretyzacji zobowiązania podatkowego) w § 42 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 1995 r. w sprawie wykonania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 154, poz. 797 ze zm.). To oznacza, że ani do tego, ani też do innego przypadku udokumentowania sprzedaży opodatkowanej fakturą VAT przed powstaniem obowiązku podatkowego nie odnosi się dyspozycja normy art. 33 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, ponieważ w przeciwnym razie prowadziłyby to do podwójnego opodatkowania tej samej sprzedaży.

Jeżeli dana sprzedaż podlega opodatkowaniu, wynikający z niej podatek podatnik jest obowiązany – stosownie do art. 10 i 26 ustawy – rozliczyć w miesiącu (okresie), w którym obowiązek podatkowy z jej tytułu przekształcił się w zobowiązanie podatkowe, natomiast wystawienie przed tym okresem lub po jego zakończeniu faktury dokumentującej tę sprzedaż pozostaje bez wpływu na rozliczenie podatku, który w każdej z tych sytuacji powinien zostać zaewidencjonowany i rozliczony w miesiącu powstania zobowiązania podatkowego.

Tym samym bezpodstawny był argument Izby Skarbowej, że podatnik nie mógł dokonać korekty faktury z 28.10.1999 r. bowiem przepisy § 43 i § 44 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 109, poz. 1245) nie pozwalają na korektę faktury, o której mowa w art. 33 ustawy o VAT.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie sygn. akt **I SA/Gd 1723/01** wskazano, że stan faktyczny nie jest sporny. Firma X. wykonała a następnie sprzedała na rzecz skarżącej spółki ulotki, co zostało potwierdzone stosownymi fakturami. Strona stwierdza, że nie można ich traktować jako towar w rozumieniu ustawy z dnia 8 stycznia 1993 roku o

podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.), gdyż nie były one przeznaczone do sprzedaży we własnej sieci handlowej.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy o podatku od towarów i usług, ilekroć w przepisach mowa jest o towarach, rozumie się przez to rzeczy ruchome, jak również wszelkie postaci energii, budynki, budowle lub ich części, będące przedmiotem czynności określonych w art. 2, które wymienione są w klasyfikacjach wydanych na podstawie przepisów o statystyce państwowej. Wbrew twierdzeniom strony z przepisu tego nie wynika, że za towary mogą być uznane jedynie takie rzeczy ruchome, które były przeznaczone do sprzedaży we własnej sieci handlowej. Za chybiony należy uznać pogląd, że nabyto usługę poligraficzną. W sprawie nie jest przedmiotem sporu czynność, w wyniku której ulotki zostały wytworzone, lecz dalszy nimi obrót. Ulotki te były niewątpliwie rzeczami ruchomymi użytymi w celach reklamowych. W tym miejscu należy zauważyć, że większość przypadków dotyczących przekazania przez dany podmiot towarów na potrzeby reklamy dotyczy towarów, które nie są przedmiotem wytworzenia czy obrotu przez ten podmiot.

Zgodnie z treścią obowiązującego w 2000 roku przepisu art. 2 ust. 3 pkt 1 cytowanej ustawy o podatku od towarów i usług, opodatkowaniu tym podatkiem podlega świadczenie usług oraz przekazanie lub zużycie towarów na potrzeby reprezentacji i reklamy. Ustawa nie zawiera definicji reklamy, co powoduje, że organ podatkowy dokonując oceny dowodów powinien odnieść się do znaczenia potocznego pojęcia reklamy. Z pewnością dla prawnej kwalifikacji przekazania towarów na potrzeby reklamy istotny będzie także cel działania danego podmiotu. Pomocnym mogą się także okazać wnioski zawarte w orzeczeniach sądów administracyjnych dotyczących tej problematyki.

W rozpoznawanej sprawie sporne ulotki zawierały zdjęcia towarów, ich ceny, hasła reklamowe: „wysoka jakość za niską cenę”, „cena trudna do pobicia”, „święteczna promocja”, „bombowa oferta” itp. Zdaniem sądu, organy podatkowe dokonując oceny tych materiałów słusznie uznały, że spełniają one warunki niezbędne do uznania ich za materiały reklamowe, co wynika dodatkowo ze sposobu ich rozprowadzenia (przez pocztę). Niewątpliwie celem działań strony było zachęcenie klientów do zakupu towarów, a zatem spełniły one formę reklamy oferowanych towarów.

W sprawie **I SA/Gd 1641/01** wskazano w uzasadnieniu wyroku, że skarżąca w miesiącu grudniu 1995 r. utraciła prawo do skorzystania z ulgi w przypadku sprzedaży paliwa armatorom kutrów rybackich do beczek, skoro bezsporne w sprawie jest, że w decyzji Nr 88 z dnia 12.12.1994 r. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej wprowadził zasadę, iż paliwo do statków rybackich mogło być wydawane wyłącznie do zbiorników na stałe zainstalowanych na kuzrze. W określonych sytuacjach – a więc w przystaniach rybackich, w których nie było punktu sprzedaży paliw po cenach specjalnych Minister dopuścił wydawanie paliwa do beczek – ale tylko dla armatorów łodzi rybackich – pod warunkiem, że lista tychże armatorów była potwierdzona przez właściwy Urząd Morski.

Skarżąca utraciła prawo do podwyższenia podatku naliczonego odnośnie tej części rachunków uproszczonych dokumentujących sprzedaż paliwa po cenie specjalnej armatorom kutrów rybackich, co do których podatnik nie uzupełnił braków danych w zakresie sposobu wydania paliwa (nie wskazał jednoznacznie numeru rejestracyjnego pojazdu bądź numeru statku rybackiego pobierającego paliwo), gdyż tym samym naruszył zasady dystrybucji paliwa określone w ww. decyzji Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej.

Jak trafnie zauważa bowiem Izba system zaopatrzenia w paliwo wprowadzony wyżej wskazaną decyzją Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej zapewniał z jednej strony sprzedaż paliwa armatorom rybołówstwa morskiego po cenach zapewniających zwiększenie rentowności tej branży, z drugiej zaś strony miał zabezpieczyć, by paliwo sprzedawane po cenie specjalnej trafiało wyłącznie do podmiotów uprawnionych do jego odbioru.

W decyzji Minister Transportu i Gospodarki Morskiej nałożył na strony transakcji oraz Urząd Morski obowiązki po to, by umożliwić zaopatrzenie armatorom rybołówstwa morskiego w olej napędowy po znacznie niższej cenie, zapewniającej dostateczną rentowność branży.

Niewywiązanie się z obowiązków nałożonych tą decyzją jednej czy drugiej strony transakcji obwarowane było dotkliwą sankcją finansową – wykluczeniem z systemu zaopatrzenia w tańsze paliwo dla nabywcy lub utratą prawa do zwiększenia podatku naliczonego przez sprzedawcę.

W wyroku wydanym w sprawie sygn. akt I SA/Gd 290/02 Sąd stwierdził, że powołanej umowy zawartej w dniu 5 października 2000 r. niewątpliwie wyczerpuje definicję umowy komisu z art. 765 Kc.

O ile kodeksowa definicja umowy komisu dla swojej ważności nie wymaga „wydania” będącego przedmiotem sprzedaży towaru, o tyle w przepisie art. 6 ust. 3 ustawy o VAT ustawodawca przewidział, że jeżeli podatnik wydaje towar podmiotowi o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2 (tu komisantowi), obowiązek podatkowy powstaje z chwilą otrzymania przez podatnika zapłaty za wydany towar, nie później jednak, niż w ciągu 30 dni od dnia wykonania usługi przez ten podmiot.

W ustawie o VAT brak jest definicji ustawowej terminu „wydanie towaru”.

W takiej sytuacji nie sposób podzielić argumentów Izby, iż wystarczająca jest wykładnia gramatyczna terminu „wydać”, a właściwie definicja słownikowa, na którą powołuje się Izba a sprawdzająca się do rozumienia tego terminu jako „fizycznego wydania” towaru nie może zyskać aprobaty Sądu.

Skoro ustawa o VAT nie definiuje pewnych pojęć, należy sięgnąć do innych gałęzi prawa a w szczególności do kodeksu cywilnego, jeżeli tego typu pojęcia definiują.

Istotą umowy komisu jest to, że komisant sprzedaje towar klientowi – zatem dokonać może tej czynności jedynie w swoim imieniu. Czynnością poprzedzającą sprzedaż towaru i jego wydanie klientowi przez komisanta musi być zatem taki stan, w którym to komisant z woli komitenta wchodzi w posiadanie towaru celem jego sprzedaży. Z art. 348 do 351 kc wynika, że „wydania towaru” nie można utożsamiać jedynie z jego fizycznym wydaniem, skoro stosownie do przywołanych wyżej przepisów kodeksu cywilnego przeniesienie posiadania może odbyć się nie tylko poprzez wydanie rzeczy, lecz chociażby poprzez wydanie środków dających faktyczną władzę nad rzeczą.

Reasumując stwierdzić należy, iż przez „wydanie towaru” w art. 6 ust. 3 ustawy o VAT rozumieć należy przekazanie prawa do dysponowania tym towarem drugiemu podmiotowi, przy czym bez znaczenia jest, czy podmiot ten objął towar w swoje fizyczne posiadanie, gdyż przesądzające znaczenie ma prawo do wejścia w posiadanie tegoż towaru i decydowania o jego losach.

4. Opłata skarbowa

W sprawie **I SA/Gd 215/02** zarówno strona skarżąca, jak i Izba Skarbowa są zgodne, że sprzedaż akcji przez podmioty inne niż banki lub biura maklerskie może mieć charakter usługi pośrednictwa finansowego w pojęciu art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT i tym samym może podlegać zwolnieniu od opłaty skarbowej (takie stanowisko zajął też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 stycznia 2000 r. III RN 124/99 – OSNAP 2000/20/738).

WSA w Gdańsku nie podzielił poglądu Izby Skarbowej, że z postulatu racjonalnego ustawodawcy daje się wywieść tezę, że nie dopuszcza on do całkowitego zwolnienia od opodatkowania czynności dokonywanych przez podmioty gospodarcze.

Na gruncie sporów dotyczących opodatkowania sprzedaży towarów używanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok z dnia 13 grudnia 2002 r. III RN 233/01 – Mon. Podat. 2003 nr 3, str. 49 i z dnia 17 października 2002 r. III RN 174/01 – OSNP 2003 nr 20, poz. 478) oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego (uchwała NSA z dnia 27 listopada 2000 r. FPS 5/00 – ONSA 2001 nr 3, poz. 96) przyjęto, że umowa sprzedaży towarów używanych, która jako czynność cywilnoprawna poddana jest co do zasady podatkowi od towarów i usług, lecz na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) zwolniona została z tego podatku, wyłączona jest z zakresu stosowania ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 4, poz. 23 ze zm.) na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 5 lit.a (in principio) tej ustawy.

Odrębność reżimów prawnych obu rodzajów podatków – z jednej strony opłaty skarbowej, a z drugiej strony podatku od towarów i usług – przesądza o tym, że czynności cywilnoprawne, które na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o opłacie skarbowej wyłączone zostały z zakresu stosowania przepisów ustawy o opłacie skarbowej z tej przyczyny, że poddane zostały przepisom prawnym podatku od towarów i usług, nie mogą być następnie ponownie poddawane obowiązkowi opłaty skarbowej tylko z tego powodu, że na podstawie przepisów ustawy o podatku od towarów i usług zostały one zwolnione z obowiązku uiszczenia tego podatku.

5. Uchwały jednostek samorządu terytorialnego

W uzasadnieniu wyroku sygn. akt **I SA/Gd 477/04** Sąd wyraził pogląd, iż termin z art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2003r. Nr 15, poz. 148 z późn.zm.) odnoszący się do udzielenia absolutorium ma charakter terminu instrukcyjnego.

6. Podatek rolny

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 478/02** organy obu instancji nie działały na podstawie przepisów obowiązującego prawa, odmawiając skarżącemu prawa do ulgi w podatku rolnym za lata 1997 – 2000 tylko na tej podstawie, że w ich ocenie przedmiotowa ulga może być przyznana za okres od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu złożenia wniosku. Powyższe kryterium nie ma oparcia w żadnym przepisie prawa. W szczególności nie zawiera takiego kryterium ww. ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, zatem brak określenia przez ustawodawcę jakiegokolwiek terminu do złożenia wniosku o przedmiotową ulgę ma ten skutek, że podatnik może złożyć stosowny wniosek do momentu przedawnienia się zobowiązania podatkowego określonego w art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. Uiszczenie określonego zobowiązania podatkowego w podatku rolnym nie może stawiać podatnika w gorszej sytuacji niż znalazłaby się osoba, która mimo ciężącego na niej obowiązku, takiego podatku by nie uiściła. Pozytywne zachowanie się adresata decyzji zobowiązującej do zapłaty zobowiązania podatkowego nie może działać na niekorzyść podatnika.

III. Sprawy celne

Rozpoznając sprawę sygn. akt **3 I SA/Gd 522/01** Sąd wyraził pogląd, iż zgodnie z art. 23 § 7 Kodeksu celnego istotne jest ustalenie wartości towaru sprowadzonego na polski obszar celny. Skoro w art. 23 § 7 Kodeksu celnego chodzi o sprawdzenie prawidłowości zgłoszonej ceny, a nie o ustalenie wartości sprowadzonego towaru, to jest oczywiste, że dane pochodzące z rynku polskiego nie mogą stanowić uzasadnionej przyczyny zakwestionowania wiarygodności dokumentów służących do określenia wartości celnej, dokumentującej transakcję dokonaną na innym rynku.

IV. Budownictwo

W sprawie sygn. akt **II SA/Gd 1279/03** Sąd, dokonując oceny zaskarżonej decyzji stwierdził, że w sprawie trafnie przyjęto, że zastosowanie w niej miał art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. nr 80, poz. 718). Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, czyli przed dniem 11 lipca 2003 r., a niezakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem postępowań, dotyczących obiektów budowlanych lub ich części będących w budowie albo wybudowanych bez wymaganego pozwolenia na budowę albo zgłoszenia bądź też pomimo wniesienia sprzeciwu przez właściwy organ, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, a niezakończonych decyzją ostateczną. Do tych ostatnich przypadków stosuje się przepisy art. 1 pkt 37-39 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. oraz - w części odnoszącej się do art. 48 ust. 2 ustawy Prawo budowlane w brzmieniu po nowelizacji z dnia 27 marca 2003 r. - art. 1 pkt 41 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. Wynika z tego, w szczególności z odwołania do art. 1 pkt 37-39 ustawy z dnia 27 marca 2003 r., które regulują materię dotychczas uregulowaną tylko w art. 48 prawa budowlanego, że niektóre przepisy Prawa budowlanego w brzmieniu uwzględniającym nowelizację z dnia 27 marca 2003 r. stosuje się tylko do sytuacji, która odpowiadała hipotezie dotychczasowego art. 48 Prawa budowlanego. Zatem, wszystkie inne przypadki obiektów budowlanych lub ich części budowanych lub wybudowanych bez wymaganego pozwolenia na budowę lub zgłoszenia, w których postępowania zostały wszczęte przed dniem 11 lipca 2003 r. i do tego czasu nie zostały zakończone decyzją ostateczną, są regulowane, zgodnie z regułą wynikającą z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r., przez przepisy dotychczasowe. Skoro zatem w niniejszej sprawie postępowanie prowadzone w oparciu o art. 51 ust. 1 Prawa budowlanego, a nie w oparciu o art. 48 Prawa budowlanego, zostało wszczęte przed dniem 11 lipca 2003 r. i do tego czasu nie zostało zakończone ostateczną decyzją (decyzja ostateczna została podjęta w dniu 6 sierpnia 2003 r.), to zastosowanie miał art. 51 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego w brzmieniu sprzed 11 lipca 2003 r. (Dz. U. nr 106 z 2000 r., poz. 1126 ze zm.).

W sprawie **II SA/Gd 863/02** przedmiotem zaskarżenia była decyzja oparta na przepisie art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000r. Nr 46, poz. 543 z późn.zm.), zwanej dalej ustawą, zgodnie z którym to przepisem (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) starostwa wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, może ograniczyć, w drodze decyzji, sposób korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej oraz urządzeń łączności publicznej i sygnalizacji, a także innych podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń, jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody, przy czym ograniczenie to następuje zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zezwolenie takie może być udzielone z urzędu lub na wniosek zarządu jednostki samorządu terytorialnego, innej osoby lub jednostki organizacyjnej. Udzielenie zezwolenia powinno być poprzedzone rokowaniami z właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości o uzyskanie zgody na wykonanie prac.

Zgodnie z art. 124 ust. 6 ustawy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości jest obowiązany udostępnić nieruchomość w celu wykonania czynności związanych z konserwacją oraz usuwaniem awarii ciągów, przewodów i urządzeń, o których mowa w ust. 1 Obowiązek udostępnienia nieruchomości podlega egzekucji administracyjnej.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie było to, że pozwolenie na budowę gazociągu nie nakładało na inwestora obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie. Nie została zresztą wydana ostateczna decyzja o pozwoleniu na użytkowanie gazociągu. Natomiast pismem datowanym 1 grudnia 1999r. inwestor, powołując się na przepis art. 54, 55 i 57 Prawa budowlanego zawiadomił Starostę Powiatowego w X. o zakończeniu budowy gazociągu tranzytowego Jamał-Europa Zachodnia na podstawie wymienionych w piśmie pozwoleń na budowę.

Ponieważ Starosta nie zgłosił sprzeciwu, inwestor mógł przystąpić do użytkowania gazociągu. W ten sposób zamknięciu uległ ciąg czynności mających na celu umożliwienie budowy i eksploatacji gazociągu – rozpoczęty wydaniem na wniosek inwestora decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji budowy gazociągu.

Nie jest dopuszczalne wydanie decyzji ograniczającej sposób korzystania z nieruchomości na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami po dokonaniu przez inwestora zawiadomieniu o zakończeniu budowy lub uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego. Decyzja taka wydawana jest bowiem w oparciu o ustalenia decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (w sprawie niniejszej decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji wydanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 lipca 1984r. o planowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 1989r. Nr 17, poz. 99 z późn. zm.), która podlegała wykorzystaniu jedynie w ramach konkretnego cyklu inwestycyjnego – zakończonego ostatecznie wskutek zawiadomienia o zakończeniu budowy i upływu czasu przewidzianego dla wniesienia przez właściwy organ sprzeciwu. Ani decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (lub decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji) ani decyzja o pozwoleniu na budowę nie są aktami, które mogłyby być podstawą do wznowienia cyklu inwestycyjnego – zakończonego formalnie w sposób wymagany przepisami Prawa budowlanego. od chwili zakończenia inwestycji w omawiany sposób właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości obciąża wynikający z mocy prawa i podlegający egzekucji administracyjnej (art. 124 ust. 6 ustawy) obowiązek udostępnienia nieruchomości jedynie w celu wykonania czynności związanych z konserwacją oraz usuwaniem awarii. Brak jest natomiast na tym etapie podstaw do ograniczenia praw właściciela lub użytkownika wieczystego gruntu w drodze decyzji administracyjnej przez zezwolenie na prowadzenie działalności inwestycyjnej na nieruchomości.

V. Sprawy z zakresu prawa wodnego

W sprawie **II SA/Gd 188/05** ze skargi na decyzję w przedmiocie protestu od wyniku konkursu ofert na oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego Sąd w uzasadnieniu wyroku wskazał, że zgodnie z przepisem art. 13 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz.U. nr 115, poz. 1229 ze zm.) oddanie w użytkowanie obwodów rybackich na publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych następuje za opłatą roczną, na czas nie krótszy niż 10 lat, na podstawie umowy, do zawarcia której upoważniony jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej z oferentem wyłonionym w drodze konkursu ofert przeprowadzonego w trybie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12

lutego 2003 r. w sprawie konkursu ofert na oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego (Dz.U. nr 34, poz. 290). Z powyższego wynika, iż oddawanie w użytkowanie obwodów rybackich, przysługujące co do zasady organowi administracji publicznej, odbywa się według reguł cywilnoprawnych, a więc nie poprzez jednostronne władcze rozstrzygnięcia organów administracji publicznej. Potwierdzają to również przepisy powołanego rozporządzenia, w których brak jednoznacznego unormowania, wskazującego na uprawnienie dla organu administracji publicznej do władczego rozstrzygnięcia o zawarciu umowy użytkowania obwodu rybackiego. Nawet przepisy tego rozporządzenia, dotyczące protestu od wyniku konkursu, sformułowane są w ten sposób, że na skutek uwzględnienia protestu następuje ponowna ocena ofert, a nie władcze rozstrzygnięcie (§ 17 ust. 4).

VI. Sprawy z zakresu geodezji i kartografii

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie sygn. akt **II SA/Gd 2533/01** Sąd wskazał, że postępowanie administracyjne wszczęto na wniosek dotyczący wprowadzenia zmian w ewidencji działki gruntu nr 138, polegających na zmianie powierzchni tej działki w oparciu o wykaz zmian gruntowych sporządzony przez uprawnionego geodetę w postępowaniu o wznowienie znaków granicznych.

W sprawie niniejszej jest bezsporne, że brak było podstaw do sporządzenia takiego wykazu zmian gruntowych w sytuacji, kiedy przebieg linii granicznych był sporny, a nie doszło do zawarcia ugody przed geodetą, o jakiej mowa w art. 31 ust 4 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Nie było również podstaw do prowadzenia postępowania w sprawie wznowienia znaków granicznych, które to postępowanie, zgodnie z art. 39 ust 1 ustawy może być prowadzone wyłącznie wówczas, gdy przesunięte, uszkodzone lub zniszczone znaki graniczne, ustalone uprzednio mogą być wznowione bez przeprowadzenia postępowania rozgraniczeniowego, jeżeli istnieją dokumenty pozwalające na określenie ich pierwotnego położenia.

Przepis ten w końcowej części jednocześnie przewiduje, że jeżeli wyniknie spór co do położenia znaków strony mogą wystąpić do sądu o rozstrzygnięcie sprawy. Inaczej mówiąc istnienie sporu co do przebiegu granicy uniemożliwia rozstrzygnięcie tego sporu w trybie postępowania o wznowienie znaków granicznych.

Stosownie do § 35 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) źródłami danych ewidencyjnych mogą być wyłącznie wymienione tam materiały orzeczenia sądów oraz ostateczne decyzje administracyjne. Przebieg granic działek ewidencyjnych wykazuje się w ewidencji na podstawie dokumentacji geodezyjnej przyjętej do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, sporządzonej w postępowaniu rozgraniczeniowym, w celu podziału nieruchomości, w postępowaniu scaleniowym i wymiany gruntów, w postępowaniu dotyczącym scalenia i podziału gruntów oraz w oparciu o prawomocne orzeczenia sądów i decyzje administracyjne.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. stanowiący, że organ odwoławczy wydaje decyzję o uchyleniu zaskarżonej decyzji w całości lub w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy bądź uchylając tę decyzję umarza postępowanie pierwszej instancji.

W przedmiotowej sprawie organ odwoławczy prawidłowo uznał, iż nie było podstaw do dokonania zmian w ewidencji gruntów na podstawie wykazu zmian gruntowych, opartego na wadliwie zgromadzonym i zebranych materiale dowodowym, zatem uchylając decyzję organu I instancji powinien on być jednocześnie orzec merytorycznie i odmówić wprowadzenia zmiany w obrębie geodezyjnym. Konsekwencją uchylenia decyzji organu I instancji, jako wydanej z naruszeniem prawa oraz oceny, że brak było podstaw do wprowadzenia zmiany w ewidencji gruntów winna być wyłącznie odmowa uwzględnienia wniosku. Konsekwencją takiego rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu odwoławczym będzie obowiązek przywrócenia w ewidencji gruntu stanu istniejącego przed wydaniem zaskarżonej decyzji, tj. stanu istniejącego w dniu 24 kwietnia 2001 r.

Skarga zarejestrowana pod sygn. akt **III SA/Gd 227/04** została wniesiona na decyzję w przedmiocie odmowy ujawnienia wpisu w ewidencji gruntów i budynków umowy zawartej przez X spółkę Akcyjną z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa.

W ocenie Sądu decydujące znaczenie dla oceny zasadności skargi ma treść przepisów ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, z których wynika, że w ewidencji gruntów i budynków wykazuje się w odniesieniu do gruntów państwowych – inne osoby fizyczne lub prawne, w których władaniu znajdują się grunty i budynki lub ich części

(art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy z 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne – t.j. Dz. U. z 2000r. Nr 100, poz. 1086 ze zm.).

Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków, wydane na podstawie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, nie może zawężyć katalogu osób podlegających wykazaniu w ewidencji gruntów i budynków.

Użycie w przepisie § 11 ust. 1 pkt 1 lit. e/ rozporządzenia pojęcia „użytkownik”, brzmiącego identycznie jak pojęcie określające osobę wykonującą prawo rzeczowe ograniczone z art. 252 kc budzi wątpliwości interpretacyjne, lecz jest powszechnie wiadome – choć taka praktyka legislacyjna nie jest wskazana – że prawodawca może w różnych aktach prawnych nadawać temu samemu terminowi odmienną treść. Przy dokonywaniu wykładni przepisów prawa stosować należy nie tylko wykładnię gramatyczną, lecz także wykładnię systemową i celowościową. Skoro więc ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne w art. 20 ust. 2 pkt 1 stanowi, że w ewidencji gruntów i budynków wykazuje się w odniesieniu do gruntów państwowych inne osoby prawne, w których władaniu znajdują się grunty i budynki lub ich części, to logiczne wydaje się, że wykładnia § 11 ust. 1 pkt 1 lit. e/ rozporządzenia powinna prowadzić do realizacji takiego właśnie celu ustawodawczego. Pozwala to z kolei przyjąć, że użyty w § 11 ust. 1 pkt 1 lit. e/ rozporządzenia termin „użytkownik” nie jest tożsamy z użytkownikiem wykonującym ograniczone prawo rzeczowe z art. 252 kc, lecz rozumiany być powinien jako osoba używająca, władająca rzeczą.

VII. Sprawy z zakresu dróg publicznych i transportu drogowego

W sprawie sygn. akt **3 II SA/Gd 539/03** Sąd stwierdził, że przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 czerwca 1986r. w sprawie zasad, organów właściwych oraz trybu ustalania kosztów związanych z określeniem tras przejazdu i przystosowaniem odcinków dróg do przewozu ładunków o masie i gabarytach przekraczających dopuszczalne normy albo przejazdu pojazdów nienormatywnych (Dz. U. z 1986r. Nr 27, poz. 133) określił właściwość organów ustalających koszty określenia trasy przejazdu, stwierdzając, że organami tymi są:

1/ jeżeli trasa przejazdu przekracza granicę Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych,

2/ jeżeli trasa przejazdu znajduje się w granicach Państwa – dyrekcja okręgowa dróg publicznych właściwa ze względu na miejsce rozpoczęcia przejazdu,

3/ jeżeli trasa przejazdu znajduje się w granicach miasta lub sąsiadujących ze sobą miast – zarząd drogi właściwy dla miasta, w którym rozpoczyna się przejazd.

Zdaniem Sądu każdy z punktów przywołanego przepisu dotyczy określonego przejazdu jako całości i nie jest dopuszczalna sytuacja, w której koszty określenia trasy przejazdu ustala w odniesieniu do jednego przejazdu więcej niż jeden organ. Zatem w przypadku gdy trasa określonego przejazdu nie przekracza granicy Państwa, lecz wykracza poza granice administracyjnego jednego miasta lub miast bezpośrednio ze sobą sąsiadujących, to jedynym organem właściwym do ustalenia kosztów określania całej trasy przejazdu pojazdem nienormatywnym jest dyrekcja okręgowa dróg publicznych właściwa ze względu na miejsce rozpoczęcia przejazdu.

Z uzasadnienia wyroku z dnia 19 stycznia 2005r. w sprawie **3 II SA/Gd 3271/01** wynika, że Rada Miejska w Słupsku w dniu 27 lutego 2002 r. podjęła uchwałę Nr XLII/539/02 w sprawie wprowadzenia opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych na terenie miasta Słupska, ustalenia sposobu ich pobierania oraz ustalenia stawek tych opłat. Jako podstawę prawną podjętej uchwały wskazano przepisy: art. 13 ust. 2 pkt 4, ust. 2a i 2b ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 ze zm.); § 2 ust. 1, § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 i 3 § 5, § 6, § 7 ust. 1, § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wprowadzenia opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 51, poz. 608), § 52 ust. 4 i ust. 6, § 58 ust. 4, § 92 rozporządzenia Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych, art. 18 ust. 2 pkt 8 oraz art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591).

Sąd stwierdził, że skarga jest zasadna. W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Zatem jak wyraźnie wynika to z cytowanego przepisu Konstytucji upoważnienie dla organu samorządu terytorialnego do wydania przepisów prawa

miejscowego musi wynikać wprost z ustawy.

Powyższy warunek w dacie wydania zaskarżonej uchwały nie został spełniony. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838), w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia zaskarżonej uchwały, nie przewidywała upoważnienia dla organów samorządu terytorialnego do wprowadzenia i ustalenia stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych. Upoważnienie takie zostało natomiast zawarte w przepisach (§ 3 ust. 1 i § 4 ust. 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wprowadzania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 51, poz. 608), które zostało wydane na podstawie delegacji określonej w art. 13 ust. 4 ustawy o drogach publicznych.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że podjęcie zaskarżonej uchwały na podstawie upoważnienia zawartego w rozporządzeniu Rady Ministrów, a więc akcie podustawowym, stanowi naruszenie art. 94 Konstytucji i nie może zostać uznane za działanie organu samorządu terytorialnego w granicach prawa.

Na poparcie przedstawionego wyżej stanowiska należy wskazać wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 grudnia 2002 r., sygn. akt P 6/02 (OTK-A 2002/7/91), mocą którego uznano § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wprowadzania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 51, poz. 608) za niezgodny z art. 7, art. 92 ust. 1 i art. 94 Konstytucji RP, zaś § 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia uznano za niezgodny z art. 7 i art. 94 Konstytucji RP.

Nadto niniejszym wyrokiem Trybunał Konstytucyjny uznał, iż art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 ze zm.) w zakresie, w którym przepis ten upoważnia Radę Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad wprowadzania opłat na parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych oraz organu właściwego do ustalenia tych opłat, jest niezgodny z art. 217 Konstytucji RP.

W uzasadnieniu niniejszego wyroku Trybunał Konstytucyjny uznał, że opłaty za parkowanie są rodzajem daniny publicznej i odnosząc się do treści art. 168 Konstytucji, w myśl którego jednostki samorządu terytorialnego mają prawo do ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie, stwierdził że „nie można (...)

uznać za zgodną z zasadami tworzenia prawa miejscowego sytuacji, w której na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów, poszczególne rady miast (gmin) otrzymały upoważnienie do wprowadzenia nowej kategorii daniny publicznej”.

Wobec powyższego należy uznać, że zaskarżona uchwała podjęta została również wbrew przepisowi art. 168 Konstytucji RP.)

VIII. Sprawy z zakresu stosunków służbowych i stosunków pracy.

W wyroku z dnia 13 lipca 2005r. w sprawie **III SA/Gd 416/04** Sąd stwierdził, że nie można przyjąć, aby § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lutego 2002 r. w sprawie dodatków o charakterze stałym do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej mógł stanowić legalną podstawę wydania decyzji w przedmiocie zaliczenia do wysługi lat funkcjonariusza Służby Więziennej okresu służby w obronie cywilnej. Zaliczenie okresu pełnienia zasadniczej służby w obronie cywilnej do okresu służby uwzględnianego przy ustalaniu dodatku za wysługę lat nie następuje w formie odrębnej decyzji administracyjnej. Kwestia ta może stanowić przedmiot rozważań organów właściwych do rozstrzygania w sprawach osobowych funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas rozpoznawania wniosku o wypłatę dodatku za określoną wysługę lat.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie sygn. akt **3 II SA/Gd 1646/03** powołując art. 93 ust. 1 i art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2002r., Nr 7, poz. 58) Sąd stwierdził, iż sprawa zwrotu kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby nie podlega rozstrzygnięciu w formie decyzji administracyjnej. Z przepisu art. 93 ust. 1 wynika, iż każdy policjant, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, z mocy prawa jest uprawniony do otrzymania zwrotu kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby w wysokości ceny biletów za przejazd koleją lub autobusem. W przepisie tym posłużono się zwrotem „przysługuje”, który wskazuje na powstanie uprawnień bezpośrednio z mocy ustawy. Skoro uprawnienie do zwrotu kosztów dojazdu powstaje bezpośrednio z mocy ustawy, to nie zachodzi konieczność konkretyzacji normy prawnej przez organ administracji publicznej, co oznacza, iż kwestia zwrotu przedmiotowych kosztów nie jest rozstrzygana w drodze decyzji administracyjnej.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż realizacja obowiązku przez właściwego Komendanta Policji, będącego organem administracji publicznej, następuje w drodze

czynności materialnotechnicznej, polegającej na wypłacie bądź odmowie wypłaty stosownej kwoty pieniężnej tytułem zwrotu kosztów dojazdu. Czynność ta jest czynnością zaskarżalną do sądu administracyjnego na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **3 II SA/Gd 1129/03** Sąd stwierdził, że postępowanie dyscyplinarne w sprawie było prowadzone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 grudnia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania wyróżnień oraz przeprowadzania postępowania dyscyplinarnego w stosunku do policjantów (Dz. U. nr 4 poz. 14), które zostało wydane na podstawie delegacji zawartej w art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity Dz. U. nr 7 z 2002 r., poz. 58 ze zm.). Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 8 października 2002 r., sygn. akt K 36/00 (OTK-A 2002/5/63) orzekł o niezgodności art. 139 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny uznał, że niniejszy przepis traci moc z dniem 30 września 2003 r., gdyż natychmiastowe wejście w życie orzeczenia o jego niekonstytucyjności spowodowałoby, że bez unormowania prawnego pozostałoby postępowanie dyscyplinarne. Oznacza to, że w przedmiotowej sprawie właściwe organy dyscyplinarne mogły przeprowadzić postępowanie dyscyplinarne i wydać rozstrzygnięcie w oparciu o przepisy powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 19 grudnia 1997 r.

Z powołanych przepisów wynika jednoznacznie, że postępowanie dyscyplinarne jest postępowaniem odrębnym od postępowania przygotowawczego. Oznacza to, że policjant wyznaczony do prowadzenia postępowania nie jest zwolniony od zebrania materiału dowodowego i wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności i przyczyn popełnienia przewinienia lub naruszenia dyscypliny służbowej. Obowiązek taki spoczywa na prowadzącym postępowanie dyscyplinarne także wtedy, gdy czyn popełniony przez policjanta wypełnia znamiona przestępstwa.

Błędne jest stanowisko organu odwoławczego, że materiał dowodowy postępowania dyscyplinarnego jest materiałem dowodowym z postępowania przygotowawczego prowadzonego przez prokuratora.

Przepisy § 20 ust. 2 zd. 3 i § 22 ust. 6 powołanego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 grudnia 1997 r. jednoznacznie stanowią

o korzystaniu w postępowaniu dyscyplinarnym z materiałów (dowodów) zebranych w postępowaniu przygotowawczym. Korzystanie z tych materiałów polegać winno jednak na pozyskaniu ich do akt postępowania przygotowawczego. Niewystarczające jest istnienie bliżej niesprecyzowanego materiału dowodowego w aktach, prowadzonego przez prokuratora postępowania dyscyplinarnego. Taki materiał dowodowy dopóki nie zostanie za zgodą prokuratora włączony do akt postępowania dyscyplinarnego, dopóty nie stanowi materiału dowodowego zebranego w tym postępowaniu. Czym innym natomiast jest możliwość zapoznania obwinionego z tą częścią materiału dowodowego, o czym mówi § 22 ust. 6 rozporządzenia. Brak zgody prokuratora na zapoznanie się przez obwinionego z materiałami pozyskanymi z postępowania przygotowawczego oznacza tylko tyle, że mimo tego, iż znajdują się one w aktach postępowania dyscyplinarnego, obwiniony nie może się z nimi zapoznać.

IX. Sprawy mieszkaniowe

W sprawie **3 II SA/Gd 870/03** Sąd wskazał, że wobec istniejących rozbieżności w stosowaniu przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 42 z 2002 r., poz. 368 ze zm.) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych zachodzi potrzeba szerszego uzasadnienia stanowiska Sądu z powołaniem przepisów prawa obowiązujących w dacie orzekania przez organy wojskowe. (decyzja organu I instancji z 8 kwietnia 2003r., decyzja II instancji z 14 maja 2003r.).

Zgodnie z art. 22 cyt. ustawy żołnierzowi zawodowemu od dnia powołania go do czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba stała (również – żołnierzowi zawodowemu przeniesionemu w stan nieczynny) przysługuje prawo do kwatery.

Art. 24 ust. 1 ustawy stanowi, że prawo do kwatery realizuje się na wniosek żołnierza zawodowego przez przydział kwatery albo wypłacenia ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z kwatery.

W ust. 2 przywołanego przepisu przewidziano, że do czasu realizacji prawa do kwatery żołnierz zawodowy otrzymuje świadczenie finansowe umożliwiające pokrycie kosztów najmu lokalu mieszkalnego (...) albo zakwaterowanie tymczasowe w budynkach lub kwaterach będących w zasobach Agencji.

Zatem świadczenie finansowe przysługuje żołnierzowi do czasu realizacji jego prawa do kwatery w formie przewidzianej w art. 24 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy, a nie, jak błędnie wykładają organy w zaskarżonych decyzjach – do czasu zakwaterowania tymczasowego, aczkolwiek zgodzić się należy, że z chwilą tymczasowego zakwaterowania żołnierz de facto świadczenia takiego już nie otrzymuje.

W każdym z cytowanych przepisów warunkiem wszczęcia postępowania jest złożenie wniosku przez uprawnionego żołnierza zawodowego.

W przepisach wykonawczych do ustawy tj. w § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 lutego 1999 r. w sprawie zakwaterowania tymczasowego oraz hoteli garnizonowych (Dz.U. Nr 12 z 1999 r., poz. 103), wydanym na podst. art. 53 ust. 2 i 54 ust. 2 ustawy, powtórzono, że na wniosek żołnierza zawodowego, w przypadku o którym mowa w art. 52 ust. 2 ustawy, można go zakwaterować tymczasowo z członkami rodziny w kwaterze zastępczej.

W wyroku z dnia 5 października 2005r. w sprawie **III SA/Gd 69/05** Sąd wskazał przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie pomocy finansowej przysługującej funkcjonariuszowi Służby Więziennej stanowiący, że pomoc finansową przyznaje się jednorazowo funkcjonariuszowi, który spełnia warunki do przydzielenia mu lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej, a lokalu takiego nie otrzymał. Niniejszy przepis należy wyklądać mając na względzie wykładnię celowościową art. 90 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej. Pomoc finansowa przysługuje bowiem "na uzyskanie lokalu mieszkalnego", a więc uzyskanie takiego lokalu stanowi cel na jaki pomoc finansowa jest przyznawana. Jednocześnie, co wyżej wskazano, w przypadku nabycia lokalu mieszkalnego funkcjonariusz nie może złożyć wniosku o przyznanie niniejszej pomocy przed zawarciem umowy kupna tego lokalu w formie aktu notarialnego. Dlatego też skoro w dacie składania wniosku o przyznanie pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego funkcjonariusz faktycznie jest już właścicielem lokalu, na zakup którego chce uzyskać przedmiotową pomoc, to oczywistym jest, iż spełnienie warunków do przydzielenia lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej, o których mówi § 2 ust. 1 rozporządzenia należy rozumieć w ten sposób, że chodzi tutaj o ocenę sytuacji mieszkaniowej funkcjonariusza sprzed daty nabycia lokalu mieszkalnego, na zakup którego domaga się przyznania pomocy finansowej. Zatem jeżeli w dacie zakupu lokalu mieszkalnego funkcjonariusz znajdował się

w jednej z sytuacji określonych w art. 91 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej tylko wówczas można uznać, że w dacie złożenia wniosku o przyznanie przedmiotowej pomocy finansowej nie spełnia warunków do przydzielenia mu lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej. Inna wykładnia pozbawiłaby w ogóle możliwości uzyskania pomocy finansowej funkcjonariuszy, którzy po kupnie lokalu mieszkalnego złożyli wnioski o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w art. 90 ust. 1 ustawy. Jednocześnie zdaniem Sądu nie ma znaczenia czy funkcjonariusz nabył lokal mieszkalny pozostając w służbie przygotowawczej. Jeżeli funkcjonariusz w służbie przygotowawczej nabył lokal mieszkalny i w dacie jego nabycia nie znajdował się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 91 ust. 1 ustawy, to z dniem mianowania na funkcjonariusza w służbie stałej nabywa prawo do pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego, którym jest lokal kupiony w okresie służby przygotowawczej.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w dniu 3 sierpnia 2005r. w sprawie **III SA/Gd 437/04** Sąd wskazał, że w sprawie miało zastosowanie zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 września 1997 r. w sprawie określenia wysokości, szczegółowych zasad przyznawania i wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej przysługującej funkcjonariuszom Służby Więziennej na uzyskanie lokalu mieszkalnego (Dz. Urz. MS. Nr 4, poz. 50), gdyż sprawa została wszczęta z wniosku skarżącego złożonego przed wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie pomocy finansowej przysługującej funkcjonariuszom Służby Więziennej na uzyskanie lokalu mieszkalnego (Dz. U. Nr 132, poz. 1235) - (§ 8 ust. 3 niniejszego rozporządzenia).

Pomoc finansowa przyznawana jest osobie uprawnionej (funkcjonariuszowi, emerytowi oraz renciście Służby Więziennej - § 1 pkt 3 zarządzenia) z przeznaczeniem na cele określone w § 2 ust. 1 pkt 1-4 cytowanego zarządzenia.

Stosownie do § 3 niniejszego zarządzenia pomocy finansowej nie przyznaje się, jeżeli osoba uprawniona lub jej małżonek jest posiadaczem samodzielnego lokalu mieszkalnego, zgodnego z należną powierzchnią użytkową w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej albo zbyła prawo do lokalu mieszkalnego w takiej miejscowości.

Natomiast w myśl § 10 ust. 1 zarządzenia wnioski o przyznanie pomocy finansowej wraz z dokumentami potwierdzającymi stan faktyczny warunkujący przyznanie

i obliczenie tej pomocy, osoba uprawniona składa do właściwego organu.

Z cytowanych wyżej przepisów jak również pozostałych przepisów rozdziału 6 ustawy o Służbie Więziennej, regulujących prawo do lokalu mieszkalnego, nie wynika, aby sam fakt przyznania funkcjonariuszowi Służby Więziennej lokalu mieszkalnego, zgodnie z art. 85 ust. 1 i 2 niniejszej ustawy, wykluczał prawo takiego funkcjonariusza do uzyskania pomocy finansowej. Dlatego też błędne jest stanowisko organów orzekających w przedmiotowej sprawie, które uznały, że przyznanie w przeszłości skarżącemu lokalu mieszkalnego o powierzchni mieszkalnej określonej w ust. 2 art. 85 ustawy wyklucza możliwość uzyskania pomocy finansowej, określonej w art. 90 ust. 1 ustawy. Prawo do pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, określone w art. 90 ust. 1 przedmiotowej ustawy jest odrębną instytucją od prawa do lokalu mieszkalnego wynikającego z art. 85 ust. 1 tejże ustawy.

X. Sprawy z zakresu zatrudnienia i bezrobocia

W sprawie sygn. akt **3 II SA/Gd 947/03** Sąd wskazał, że art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu dawał powiatowym urzędом pracy możliwość udzielania pożyczek bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej.

Pożyczka ta może być umorzona na wniosek pożyczkobiorcy przez starostę do wysokości 50 %, pod warunkiem prowadzenia działalności przez okres, co najmniej 24 miesięcy oraz po spełnieniu innych warunków określonych w umowie (art. 18 ust. 4 ustawy). Z art. 18 ust. 5 ustawy wynika, że warunki udzielania pożyczek, wysokość stopy procentowej oraz warunki spłaty określa się w umowie zawieranej przez starostę z pożyczkobiorcą.

Regulacja zawarta w art. 18 ust. 4 powołanej ustawy wskazuje na to, że celem ustawodawcy było pozostawienie organowi administracji możliwości oceny czy spełnione zostały przesłanki umorzenia pożyczki i podjęcia w tym zakresie decyzji kształtującej stosunki między stronami umowy.

W wyroku z dnia 21 października 2005r. wydanym w sprawie **III SA/Gd 71/05** Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 37j ust. 4 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, wysokość zasiłku przedemerytalnego nie może przekroczyć 90% przeciętnego

miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku o zasiłek przedemerytalny, i być niższa od 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust. 1.

Organy administracji naruszyły wskazany przepis z tego powodu, że nie uwzględniły podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy w okresie prowadzenia przez skarżącego działalności gospodarczej. Wprawdzie powołany przepis mówi o wynagrodzeniu, co zazwyczaj jest łączone ze stosunkiem pracy, jednakże taka literalna wykładnia narusza konstytucyjną zasadę równości. Przy wykładni zastosowanej w niniejszej sprawie przez organy administracji osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą nie otrzymywałyby żadnego wynagrodzenia w rozumieniu art. 37 j ust. 4 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, co sprawiałoby, że otrzymywałyby zasiłek przedemerytalny w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, w odróżnieniu od osób otrzymujących wynagrodzenie, które mogłyby otrzymać ten zasiłek w wysokości 160% kwoty zasiłku dla bezrobotnych. Takie, zróżnicowanie nie jest niczym uzasadnione. W związku z tym art. 37 j ust. 4 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu należy interpretować w ten sposób, że pod pojęciem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy należy w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą rozumieć odpowiednie dla nich przeciętne miesięczne kwoty stanowiące podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy (tak też Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w niepublikowanym wyroku z dnia 5 sierpnia 2004 r., sygn. akt 3 II SA/d 261/02).

W wyroku wydanym w sprawie **III SA/Gd 442/05** w dniu 30 listopada 2005r. Sąd stwierdził, że istotna jest kwestia, jak należy traktować okres zatrudnienia skarżącej od 23 stycznia 2004 r. do 23 lipca 2004 r., który został zakwestionowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako okres podlegania przez skarżącą ubezpieczeniu społecznemu. Odwołanie skarżącej od stosownej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Słupsku z dnia 17 marca 2005 r., sygn. akt VU 2189/04. Jak wynika z uzasadnienia niniejszego wyroku, którym dysponowały organy administracji, Sąd uznał,

że skarżąca podjęła pracę i ją wykonywała, a pracodawca świadczenie to przyjmował, a więc stosunek pracy był rzeczywiście realizowany. Dlatego Sąd wykluczył możliwość uznania, że doszło do zawarcia umowy o pracę dla pozorów. W ocenie tego Sądu decyzja organu rentowego jest prawidłowa, gdyż zamiarem stron było obejście przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu w celu nabycia uprawnień do zasiłku przedemerytalnego i z tych względów umowa o pracę jest nieważna jako zawarta w celu ominięcia prawa.

Wskazać należy, że Kodeks pracy nie reguluje skutków nieważności umowy o pracę. Wady umowy o pracę, nawet prowadzące do jej nieważności, nie wywołują skutku w sferze prawa do świadczeń, jeżeli praca była świadczona. Wobec tego w sytuacji, kiedy praca była rzeczywiście świadczona taki stan faktyczny nie może zostać pominięty jako nieistotny z punktu widzenia prawa pracy, a w konsekwencji również z punktu widzenia przepisów regulujących sytuację osób bezrobotnych. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005r., II UK 141/04 (OSNP 2005/15/235): "Niemal powszechnie dopuszcza się pogląd, "że osoba, która bez ważnej umowy o pracę znalazła się w sytuacji faktycznej, takiej, w jakiej znajduje się podmiot zatrudniający wobec pracownika, obowiązana jest dokonać na rzecz pracownika tych świadczeń, jakie by mu się należały, gdyby istniał stosunek pracy" (por. postanowienie Sądu najwyższego z dnia 15 maja 1972 r., IIICRN 83/72, OSNCP 1973 nr 2, poz. 30 /.../)".

Wobec powyższego należy stwierdzić, że nie wszystkie wady oświadczeń woli powodujące nieważność umowy o pracę skutkują w sferze uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych. W tym zakresie prawną doniosłość może mieć jedynie fikcyjne zawarcie umowy o pracę, tj. takie, które nie wiąże się w ogóle ze świadczeniem pracy.

Z powyższego wynika, że okresu, w którym miało miejsce faktyczne świadczenie pracy nie można traktować tak samo jak okresu, w którym w ogóle żadna praca nie była świadczona. Zatem okres faktycznego wykonywania pracy nie może pozostawać bez znaczenia dla uprawnień wynikających z ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, czy obecnie z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

XI. Pomoc społeczna

W sprawie sygn. akt II SA/Gd 747/02 Sąd stwierdził, że zgodnie z obowiązującym w chwili podjęcia zaskarżonej decyzji art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 1990r.

o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 1998r. Nr 64, poz. 414 ze zm.) przyznanie zasiłku okresowego zależało od uznania organu administracyjnego.

Powody odmowy przyznania zasiłku okresowego lub powody przyznania go w określonej wysokości winny zostać przedstawione w uzasadnieniu decyzji. W niniejszej sprawie organ administracyjny pierwszej instancji wyjaśnił, że powodem odmowy przyznania skarżącemu zasiłku okresowego był brak środków finansowych na ten cel. Stanowisko to podzielił organ drugiej instancji. Nie przedstawił on jednak żadnych własnych ustaleń w tym zakresie. Ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że zasiłki okresowe są przyznawane z budżetu państwa oraz, że w związku z trudną sytuacją finansową wszystkie ośrodki na terenie województwa pomorskiego otrzymały ograniczone środki na ten cel.

Pomiędzy decyzją organu pierwszej instancji i decyzją organu drugiej instancji upłynęło około pół roku i w tym czasie rozpoczął się nowy rok budżetowy. Zatem, sytuacja finansowa od czasu wydania decyzji przez organ I instancji mogła się zmienić. Konieczne było w związku z tym poczynienie własnych ustaleń w tym zakresie, co jest zresztą zgodne z ogólną zasadą postępowania odwoławczego w Kodeksie postępowania administracyjnego, mianowicie zasadą ponownego rozpoznania sprawy przez organ odwoławczy. Zaniechanie wyjaśnienia tej kwestii stanowi naruszenie art. 7 k.p.a., który nakazuje organowi administracji zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji dokładne wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Naruszenie to mogło przy tym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż nie można wykluczyć, że po wyjaśnieniu okoliczności faktycznych dotyczących sytuacji finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w X. okazałoby się, że w chwili wydania decyzji przez organ drugiej instancji Ośrodek ten posiadał już środki finansowe w ilości wystarczającej chociażby na częściowe zaspokojenie potrzeb skarżącego.

XII. Ewidencja ludności

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **3 II SA/Gd 771/02** Sąd stwierdził, że w związku z wejściem w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2002r. K 20/01 (Dz. U. Nr 78, poz. 716) stwierdzającego niezgodność art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (j.t. Dz. U. Nr 32 1 984r., poz. 174 ze zm.) z art. 53 ust. 1 i art. 83 w zw. z art. 2 Konstytucji RP, ocena

czy spełnione zostały przesłanki konieczne do wymeldowania z lokalu ogranicza się jedynie do tego, czy objęta postępowaniem osoba opuściła dotychczasowe miejsce pobytu stałego dobrowolnie i trwale, albo czy bez wymeldowania opuściła miejsce pobytu stałego i nie przebywa w nim co najmniej przez okres 6 miesięcy, a nowego miejsca jej pobytu nie można ustalić (art. 15 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych).

W sprawie sygn. akt **III SA/Gd 546/04** Sąd uwzględnił skargę skarżącego, który domagał się zmiany polskiego imienia i nazwiska, wykazując dokumentami, że przebywając w RFN od 1989r., posługuje się imieniem i nazwiskiem Siegfried Schröder. Stało się tak wskutek wydania przez właściwy organ władzy niemieckiej aktów o zmianie nazwiska i imienia. Ustawa z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz.U.63.59.328 z późno zmianami), zwana dalej ustawą w sposób wyczerpujący określa zarówno przesłanki pozytywne zmiany imienia i nazwiska, jak i przesłanki negatywne uzasadniające odmowę takiej zmiany. Przepis art. 2 ust. 1 ustawy określa zasadę ogólną zgodnie z którą wniosek o zmianę nazwiska podlega uwzględnieniu, jeżeli jest uzasadniony ważnymi względami. Wart. 2 u. 2 ustawy wskazano, że w szczególności ważne względy zachodzą, gdy wnioskodawca nosi nazwisko:

- 1) ośmieszające albo nie licujące z godnością człowieka,
- 2) o brzmieniu niepolskim,
- 3) posiadające formę imienia,

a także, jeżeli wnioskodawca pragnie zmienić swoje nazwisko na nazwisko, którego od wielu lat używa.

Art. 3 ustawy wyłącza możliwość uwzględnienia wniosku o zmianę nazwiska gdy zachodzi uzasadniona obawa, że wnioskodawca ubiega się o zmianę nazwiska w zamiarze ułatwienia sobie działalności przestępczej albo uchylenia się od odpowiedzialności cywilnej lub karnej oraz gdy wnioskodawca ubiega się o zmianę nazwiska na nazwisko historyczne, wsławione na polu kultury i nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że posiada członków rodziny o tym nazwisku lub jest powszechnie znany pod tym nazwiskiem.

Art.7 ustawy, w brzmieniu obowiązującym w dacie rozstrzygnięcia sprawy przez organ administracji nakazywał stosowanie przepisów art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2

do zmiany imion.

Zatem podstawą odmowy zmiany imienia i nazwiska może być jedynie stwierdzenie, że nie zachodzą przesłanki z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy lub, że wprowadzie przesłanki te występują, lecz zmianę uniemożliwiają okoliczności określone w art. 3 ustawy. Organ odwoławczy przyznał bowiem fakt posługiwania się przez skarżącego imieniem i nazwiskiem Siegfried Schröder, nie kwestionując treści dokumentów złożonych przez skarżącego, potwierdzających dokonanie zmiany imienia i nazwiska w RFN w 1989r. Ocena ta jest w pełni prawidłowa, gdyż pojęcie używania nazwiska, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy obejmuje wykazane posługiwanie się określonym nazwiskiem także i w innym kraju, gdzie wnioskodawca ma stałe miejsce zamieszkania. Zatem bezspornie wykazana została ważna przyczyna zmiany nazwiska w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy.

Fakt długoletniego posługiwania się innym imieniem stanowi ważny wzgląd, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy, pomimo braku odesłania w odniesieniu do imion do przepisu art. 2 ust. 2 - bez punktu. Art. 2 ust. 2 ustawy zawiera bowiem jedynie przykłady okoliczności uzasadniających zmianę nazwiska. Zdaniem Sądu długotrwałe posługiwanie się innym imieniem przez wnioskodawcę stanowi także ważny wzgląd umożliwiający jego zmianę na podstawie art. 7 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy.

Pozbawione podstaw prawnych jest rozumowanie organu odwoławczego, w myśl którego nie można dokonać zmiany imienia polskiego na obcojęzyczne, jeśli w języku polskim jest odpowiednik imienia wnioskowanego. Pogląd przeciwny sformułował Naczelny Sąd Administracyjny już w wyroku z dnia 18 stycznia 1994r. sygn. akt SA/Gd 1114/93 publ. ONSA 1995/2/56, wskazując na dopuszczalność zmiany imienia z Jan na Hans. Wniosek taki jest zresztą oczywisty wobec braku normy zakazującej tego rodzaju zmiany. Podobnie nie znajduje uzasadnienia w przepisach omawianej ustawy ani w przepisach ustawy z 7 października 1999r. o języku polskim (Dz. U. Nr 90, poz. 999 z późn. zm.) przywoływany przez organ odwoławczy argument o niedopuszczalności zmiany nazwiska na takie, którego pisownia odbiega od polskiej „normy ortograficznej” w ten sposób, że obejmuje znak nie występujący w polskim alfabecie.

Przedmiotem postępowania w sprawie sygn. akt **3 II SA/Gd 1826/03** było wpisanie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego.

Zgodnie z art. 73 ust. 1 Prawa o aktach stanu cywilnego w postępowaniu

administracyjnym kierownik urzędu stanu cywilnego ustala, czy przedstawiony dokument ma charakter aktu stanu cywilnego i rozstrzyga decyzją o wpisaniu go do polskich ksiąg stanu cywilnego. Taka decyzja stanowi podstawę do sporządzenia polskiego aktu stanu cywilnego. W wyniku transkrypcji powstaje bowiem polski akt stanu cywilnego, który nie różni się pod względem formy, mocy dowodowej oraz zasad korekty od aktów rejestrujących zdarzenia krajowe.

W zakresie postępowania, określonym art. 73 ust. 1 cytowanej ustawy, nie mieści się rozstrzygnięcie o brzmieniu formy nazwisk podlegających wpisaniu. Kierownik urzędu stanu cywilnego wydając decyzję o wpisaniu aktu zagranicznego w decyzji opisuje akt podlegający transkrypcji, a więc przytacza jego treść. Wobec tego w decyzji dotyczącej wpisania zagranicznego aktu stanu cywilnego nie można wskazać innej treści aktu niż treść wynikająca wprost z niniejszego dokumentu.

Przy podejmowaniu decyzji w przedmiocie wpisania zagranicznego aktu stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego nie ma zastosowania § 4 ust. 2 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 ze zm.). Przepisy niniejszego rozporządzenia regulują bowiem zasady sporządzania aktów stanu cywilnego, prowadzenia i kontroli ksiąg stanu cywilnego. Przepisy te nie odnoszą się natomiast do kwestii rozstrzygnięcia w przedmiocie samego wpisania aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego.

XIII. Sprawy z zakresu normowanego ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

W sprawie **III SA/Gd 228/05** wydany został w dniu 10 listopada 2005r. wyrok, w uzasadnieniu którego Sąd wskazał, że przepis art. 12 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi upoważnił radę gminy jedynie do określenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Przez zasady usytuowania należy rozumieć położenie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych względem innych obiektów użyteczności publicznej

takich jak szkoły, przedszkola, zakłady pracy, obiekty sakralne oraz inne obiekty, które rada gminy uzna za zasługujące na szczególną ochronę (zob. wyrok NSA z 18.03.1994 r. SA/Gd 2818/93 OSS 1994/2/73). Z treści niniejszego przepisu nie wynika, aby upoważniał on radę gminy do określania warunków jakim mają odpowiadać miejsca sprzedaży i podawania przedmiotowych napojów.

W przedmiotowej sprawie organy obu instancji odmówiły udzielenia skarżącej pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, powołując się na negatywną opinię Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustce, wydaną w oparciu o przepisy uchwały Nr VIII/58/2003 Rady Miejskiej w Ustce z dnia 24 kwietnia 2003 r. zmienionej uchwałą Nr X/72/2003 Rady Miejskiej w Ustce z dnia 26 czerwca 2003 r., określającej jako jeden z warunków, jakim powinien odpowiadać lokal gastronomiczny, obowiązek posiadania toalety w obrębie lokalu. Zatem organy obu instancji w ślad za Komisją oparły swoje rozstrzygnięcia również na przepisach powołanych uchwał Rady Miejskiej w Ustce. Jednakże Rada Miasta Ustki, określając obowiązek posiadania w lokalu gastronomicznym toalety, ustaliła warunki jakim powinny odpowiadać miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Regulacja w tym zakresie nie stanowi już określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Zatem Rada Miasta Ustki, ustalając warunki jakim powinny odpowiadać miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, przekroczyła upoważnienie ustawowe zawarte w art. 12 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom. Z tego konstytucyjnego ukształtowania pozycji sędziego wynika prawo sędziów do kontrolowania zgodności z ustawami aktów niższego rzędu niż ustawa. Niniejsze prawo jest realizowane przez odstąpienie od stosowania przepisów niższej rangi niż ustawowa w razie stwierdzenia ich sprzeczności z ustawą. Wobec tego w przypadku stwierdzenia, że sprzeczna z ustawą jest uchwała rady gminy, na której opary został indywidualny akt administracyjny, będący przedmiotem zaskarżenia do sądu administracyjnego, Sąd ten władny jest stwierdzić, iż akt ten narusza prawo i w konsekwencji odmówić jego zastosowania.